

”Dags att kalva upp ärmarna”

Mölndal tar ett samlat grepp om de lokala miljöfrågorna

Entusiastisk, lyhörd och bestämd. Stina Landén, Mölndals kommuns miljösamordnare och huvudansvarig för Mölndals nya lokala miljömål och åtgärdsprogram: ”Arbetet är jättespännande – det berör hela samhällsutvecklingen”.

Den 21 maj förväntas Mölndals kommunfullmäktige att anta Mölndals nya lokala miljömål. Agenda 21 blir till Action 21.

Riksdagen antog våren 1999 15 miljömål som beskriver det ekologiskt hållbara Sverige.

– Fram till dess hade vi ohanterliga 2 000 miljömål i Sverige. De 15 målen är i princip ett generationsmål. År 2025 ska Sverige vara omställt till ett ekologiskt hållbart samhälle. Vad vi gjort i Mölndal är att ta fram en lokal

anpassning, säger Stina Landén, miljösamordnare i Mölndals kommun.

Ett hållbart Mölndal

15 svenska miljömål har blivit 13 i Mölndal.

– Miljömål gällande fjällvärlden och havet känns lite offside från ett mölndalskt perspektiv, menar Stina. Till vart och ett av de 13 lokala miljömålen finns ett antal delmål föreslagna som är viktiga steg på vägen mot det hållbara Mölndal. Delmålen ska vara uppfyllda under 2005 eller 2010. Några mål är inriktningsmål och de gäller nu när miljömålen är antagna

Mölndal i framkant

Mölndal ligger i framkant bland svenska kommuner i att utveckla lokalt anpassade miljömål. I snart två år har Stina arbetat med uppgiften. Till sin hjälp har hon haft fem expertgrupper som var för sig behandlat och diskuterat luftvård, vatten, natur, god bebyggd miljö och giftfri miljö.

I grupperna har personer från förvaltningar, näringslivet, kommunala bolag, intresseorganisationer som Naturskyddsföreningen och LRF samt statliga myndigheter som Vägverket och Skogsvårdsstyrelsen deltagit. Dessutom har man handplockat vanliga mölndalsbor med särskild miljökompetens.

Kunskap, insikt, handling

En bred och kompetent förankring ska generera genuint engagemang, tillit till processen och ett bra resultat. Efter det att ett 100-tal remissinstanser sagt sitt har 13 miljömål föreslagits med en åtgärdsstrategi som bygger på att teoretiska kunskaper ska

leda till praktisk handling.

– Alla aktörer ska ta ansvar för sin del av miljöpåverkan. Den röda tråden i upplägget och åtgärdsstrategin löper från kunskap via in-

sikt till handling.

Åtgärderna har sedan dessutom prioriterats inom tre fokusområden; hållbara trafiksystem, tätortsnära natur och hälsosam livsmiljö, för att påskynda processen.

Konkret framtidstro

Har då miljömålen blivit bra?

– Jo, de har blivit bra. Vi har fått ett oerhört gensvar från alla medverkande och Mölndals kommun håller på att ta fram ett samlat grepp om miljöfrågorna. Det är ett positivt dokument som andas framtidstro, samtidigt som det är konkret, ambitiöst och realistiskt. Stina påpekar samtidigt att alla har ett ansvar. En god förankring är en förutsättning för hela projektet då miljömålen konsekvenser sträcker sig utanför kommunens verksamhet. Miljö-

Fakta Agenda 21:

I Rio de Janeiro 1992, enades världens länder om ett handlingsprogram för en långsiktigt hållbar utveckling, d v s en utveckling där nu levande människors behov tillgodoses utan att äventyra kommande generationers behov.

Handlingsprogrammet har fått namnet Agenda 21. Agenda är latin och betyder dagordning, 21 står för det 21:a århundradet. Agendan ger mål och riktlinjer för att uppnå en hållbar utveckling genom att utrota fattigdom och undanröja hoten mot miljön. Agenda 21 innehåller såväl sociala, ekonomiska som ekologiska dimensioner av hållbar utveckling.

Innebörden är att alla nivåer i samhället ändrar de vanor som skadar miljön. Alla länder, däribland Sverige, som antagit Agenda 21 skall arbeta för en hållbar utveckling på lokal nivå.

Agenda 21 skall ses som ett dynamiskt program. Det skall genomföras av de olika aktörerna med beaktande av skillnader i olika länders situation, kapacitet och prioriteringar och med beaktande av alla de principer som anges i Riodeklarationen om miljö och utveckling.

Programmet kan komma att utvecklas mot bakgrund av ändrade behov och förhållanden. Denna process är början till ett nytt globalt samarbete vad gäller en hållbar utveckling.

Agenda 21 ger uttryck för en global enighet om och ett politiskt engagemang på högsta nivå i samarbete i fråga om utveckling och miljö.

Mölndals miljömål:

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Myllrande våtmarker
11. Levande skogar
12. Ett rikt odlingslandskap
13. God bebyggd miljö

Miljömålen kan läsas i sin helhet på kommunens hemsida. www.molndal.se

målen gäller Mölndals kommuns hela geografiska område.

För den kommunala verksamheten kommer miljömålen att bli en viktig del av verksamhetsstyrningen. Miljömålen ingriper i såväl översiktsplanen som verksamhets- och sektorsplaner.

– Energin ska läggas på faktiska förändringar och inte på vackra formuleringar. Miljömålen berör alla människor och hela livet, inte bara miljömappar som mig.

Utifrån miljömålen och åtgärdspaketet som ett sammanhängande system kommer Mölndals kommun att ta fram regelbundna miljörapporter.

– Därmed tydliggör vi det strukturerade miljöarbetet och bevakar vägen till att målen uppfylls.

Till nytta för näringslivet

Stina är övertygad om att miljömålsarbetet gynnar och underlättar för näringslivet i deras arbete med att ta fram sina miljömål i enlighet med företagens miljöledningssystem.

– Jag träffade en företagare för ett tag sedan som sa: ”Äntligen kommer kommunen med något vi kan använda!”. Jag tog det som en gott betyg för vårt arbete, skrattar Stina.

Stinas lilla vita. Stina Landén har tagit fram en lika liten som användbar skrift i praktiskt miljöarbete ”Idébank – 100 tänkbara miljöåtgärder”.